

המזבח בהר עיבל

אבנר רמו

In the Book of Joshua we read:

אז יבנה יהושע מזבח ליהוה אלהי ישראל בהר עיבל.
כאשר צוה משה עבד-יהוה את-בני ישראל [ככתוב בספר תורת משה, מזבח [אבנים שלמות
אשר לא הניף] עליהן ברזל;

“And Joshua built an altar to *YHWH* [the] Go o Israel in mount Ebal.

As Moses the servant of *YHWH* commanded the children of Israel [] as is written in the book of Moses’ law, an altar [of] whole stones that iron was not lifted upon” (Jos 8:30-31).

The understanding of the translators indicates that they believed that un verse Jos 8:30 the word: **יבנה** is a vowel letter insertion error of: **בנה** - "(he) built", and in verse Jos 8:31 the words: **מאבנים** - **אבנים**, and **הניף** are a letter deletion error of: **וככתוב** - "**and** as is written", "**of stones**", and **הניפו** - “lifted (plural)”, respectively.

ויכתב שם על האבנים את משנה תורת משה, אשר כתב [לפני בני ישראל].

“And he wrote there upon the stones the copy of Moses’ law, which he wrote [] before the children of Israel” (Jos 8:32).

The Hebrew syntax suggests that here the word: **כתב** is a letter deletion error of: **כתבה** - "wrote it."

In regard to this event, we read in the Book of Deuteronomy:

ויצו [משה] [וזקני ישראל] את העם לאמר: שמר [את כל המצוה אשר אנכי מצוה אתכם היום].

והיה ביום אשר [] תעברו את הירדן אל הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך[], והקמת[] לך[] []
[אבנים גדלות ושדת אתם בשיד.
וכתבת עליהן את כל דברי התורה הזאת

“And Moses commanded and the elders of Israel [] the people saying: keep all the commandment[] which I am commanding you today.
And it shall be in the day in which [] you shall pass over the Jordan to the land that *YHWH* your God is giving you, and you shall erect for you [] [] big stones and you plaster them with plaster.
And you shall write upon them all the words of this law” (Deu 27:1-3).

The logic of these verses, and the Hebrew syntax and grammar suggest that in verse Deu 27:1 the words: יצו משה וזקני ישראל את העם לאמר are a vowel letter insertion, and a letter and a word deletion error of: ויצוה משה את זקני ישראל ואת העם לאמר - “And Moses commanded the elders of Israel and the people saying”, and the words: שמר את כל המצוה אשר אנכי מצוה אתכם היום are a letter substitution, and a letter deletion error of: שמרן את כל המצוות אשר אנכי מצוה אתכם היום - “keep (plural) all the commandments that I am commanding you today.”

It is also suggested that in verse Deu 27:3 the words: והיה ביום אשר תעברו את הירדן are a word deletion error of: והיה ביום אשר בו תעברו את הירדן - “And it shall be in the day in which in it you shall pass over the Jordan”, and the words: אל הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך are a letter deletion error of: אל הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לכם (plural)”, and the Greek version of verse Ps 139:16, and the logic of these verses suggest that in verse Deu 27:2 the words: והקמת לך אבנים גדלות ושדת אתם בשיד are a letter substitution, a letter and a word deletion and order type error of: והקמתם לכם שם מזבח מאבנים גלמות ושדתם אתם בשיד - “and you (plural) shall erect there an altar for yourselves from un-wrought stones and you (plural) shall plaster them with plaster.”

תקימו את [] [האבנים האלה אשר אנכי מצוה אתכם היום, בהר עיבל];
“You shall erect [] these stones [] which I command you today in mount Ebal” (Deu 27:4).

The content of these verses suggests that here the words: האבנים האלה are a letter and a word deletion error of: המזבח מהאבנים האלה - “the altar of these stones.”

[אבנים שלמות תבנה את מזבח יהוה אלהיך];
“[] whole stones you built the altar of *YHWH* your God” (Deu 27:6).

The Hebrew syntax suggests that here the words: אבנים שלמות are a letter deletion error of: מאבנים שלמות - “of whole stones”